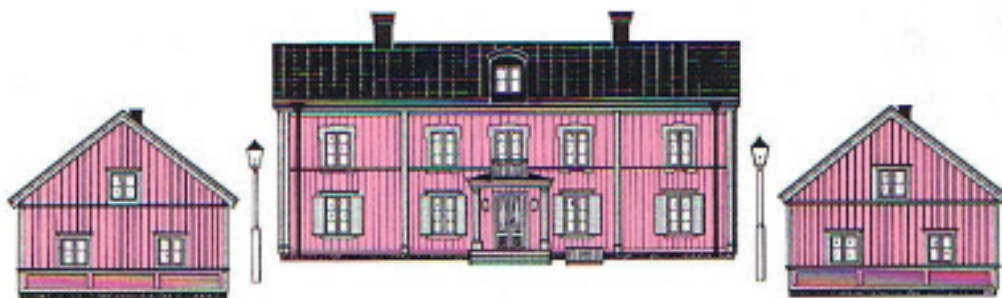

Gårdsnytt 2/2014

Enebybergs Gårds Förening

Innehåll

Ordförandens ord.....	2
Enebybergs Gårds Förenings årsmöte.....	2
Påminnelse om medlemsavgift för 2014.....	3
Tack för medlemsgåvor!.....	3
EIF:s 100-årsdag.....	4
EIF:s Jubileumsfritidskarta.....	4
Midsommar på Enebybergs gård.....	5
Skulpturen till Stig Dagermans minne invigs.....	5
Kulturbiennal i Danderyd 2015.....	6
Tre sidenvägsresor med och av Anita Andersson.....	6

Kalendarium

Söndagen den 18 maj kl 16

Invigning av skulpturen till Stig Dagermans minne, musik från kl 15.30
Stig Dagermans park, Skolvägen/Västerängsvägen i Enebyberg
i samarbete med Enebybergsbibliotekets vänner.

Söndagen den 25 maj kl 12

Mors dag med Öppet hus, brunch och husdokumentation på Enebybergs gård.
Boka brunch hos Paul Degen, tel. 0703 27 67 37.

Tisdagen den 27 maj kl 19

Funktionärskväll

För föreningens tidningsutdelare och andra som på olika sätt medverkar och hjälper till i föreningens verksamhet.

Tisdagen den 3 juni kl 18.30

Trädgårdsvandring med Gösta Malmengård på Villa Solborg, Bäverstigen 6.

Fredagen den 20 juni

Traditionellt midsommarfirande på Enebybergs gård.
Kom och hjälp till med midsommarstången kl 9-11.
Firandet börjar kl 13.

Ordförandens ord

Kära vänner, medlemmar i Enebybergs Gårds Förening!

En tidig vår med de första penséerna planterade i februari och björkarnas musöronblad utspruckna redan i mitten av april! Och vår förening har hunnit genomföra tre arrangemang och fem återstår under våren.

Den 25 maj firas Mors Dag sedvanligt med öppet hus på Enebybergs gård och med brunch uppdukad av vår krögare Paul Degen. Vår dokumentation av hus i villastaden Enebyberg, som föreningens eldsjäl Anita Andersson driver parallellt med föreningens övriga verksamheter, finns tillgänglig för att studera och komplettera. Kan du bidra med information, till exempel ritningar eller fotografier, som hjälper oss att dokumentera ditt hus historia? Allt material är lika välkommet; fotografier, ritningar, annonstexter från försäljningar etc.

Årets största och mest välbesökta arrangemang, midsommarfirandet på Enebybergs gård, hoppas vi skall kunna genomföras för sextonde gången med Margareta Westerdahl och ett antal trogna frivilliga som medverkande. Alla, medlemmar och andra, är mer än välkomna redan kl 9 på morgonen för att plocka blommor och att klä och inte minst resa majstången! Det är alla sådana frivilliga som på olika sätt gör vårt midsommarfirande möjligt. Ta med barn och barnbarn och några starka karlar på förmiddagen!

För drygt ett år sedan togs initiativ till en insamling med syfte att anskaffa och finansiera en skulptur till minnet av Stig Dagerman. Den har framgångsrikt genomförts och skulpturen kommer att invigas den 18 maj. Mer härom på annan plats i denna tidning.

En glad och skön sommar önskas Er alla!

Jan Olof Carlsson

Enebybergs Gårds Förenings årsmöte

Föreningens välbesökta årsmöte, tisdagen den 11 mars 2014, innehöll bl. a val av ordförande och styrelse för innevarande år samt godkännande av föreningens räkenskaper. Nyinvalda i styrelsen blev Roger Hessling, Artemis Ala Naziri och Gunilla Peterson.

Inför kvällens stora begivenhet, Bengt Sylvan berättar ur EIF:s historia, intogs efter avklarade formalia kaffe under muntert sorl och man kunde konstatera många återseenden bland gamla Enebybergare.

Bengt Sylvan underhöll publiken under tre kvart på ett mycket fängslande och pedagogiskt sätt. Bengt berättade att han var 8 år när han i början av 60-talet flyttade till Enebyberg. Idrottsföreningen anses bildad den 1 april 1914 och Bengt, nyligen avgången ordförande i EIF, var väl påläst i föreningens tidiga historia.

Föreningen grundades i kölvattnet av 1912 år olympiska spel som avhölls i Stockholm och som ansågs ha givit ”ett lyft” för hela den svenska idrotten. Petrus Eriksson (1893-1985) var grundaren. Den första idrottsplatsen låg på ”Getbetet” intill nuvarande Brageskolan.

Föreningen gav redan år 1917 ut ett medlemsblad och alla utgåvor från år 1923 till 2013 finns nu utlagda på föreningens hemsida.

Bengt framhöll vidare att den nuvarande idrottsplatsen tillhör norra Europas vackraste och att klubbhuset utgör ”navet” i verksamheten. Föreningen har många sektioner. Den ojämförligt största framgången nådde Anders Gärderud med världsrekord i 3000 m hinder i början av 70-talet. Orientering, skidor och fotboll var tidigt föreningens paradgrenar. Under föreningens senare halvsekel har ungdomsverksamheten varit betydande i lagsporter och även i konstakning. Tennis som motionsidrott är inte att förglömma.

Bengt valde att nämna tre ”profiler”, Bengt Norling, Lasse Hillring och Anders Gärderud. Bengt Norling var ordförande i tre omgångar och kunde beskrivas som samhällsengagerad, prydlig och driftig. Lasse Hillring var delvis Bengts motsats som person och var förutom ordförande i två omgångar även medlemsbladets redaktör under 33 år. Det var Lasse som värvade Anders Gärderud till föreningen.

Föreningen har i olika omgångar haft ansvar för Valborgsmässöfirandet, vilket dock upphörde i och med att ett par mindre konstgräsplaner anlades på idrottsplatsen.

Bengt avslutade med att informera om att ett flertal aktiviteter kommer att äga rum under jubileumsåret, bl.a. tas en fritidskarta fram (även Enebybergs Gårds Förening medverkar) som kommer att delas ut till alla hushåll i Danderyd, tåg till Bergslagen, utställningar, jubileumsfest i november samt fest för hedersmedlemmar (för närvarande 94 st) i december.

Slutligen upplystes att idrottsplatsens publikrekord inte hänför sig till ett idrottsevenemang utan inträffade vid en helikopterlandning på femtiotalet.

Nils Sporrang

Påminnelse om medlemsavgift för 2014

Föreningen påminner dem som ännu inte betalat medlemsavgiften för 2014 att göra detta helst till vårt bankgirokonto 529-2792 eller använda bifogade inbetalningskort till plusgirot. Glöm inte att ange namn och adress! Annars riskerar ni att missa vår medlemstidning Gårdsnytt och vi kan inte hålla vårt medlemsregister uppdaterat. Avgiften är 100 kr för familj och 75 kr för enskild medlem. Är ni osäker på om ni betalt: titta på adressetiketten på Gårdsnytt. Står siffran 14 på etiketten är avgiften för 2014 betald och registrerad.

Jan Löfgren

Tack för medlemsgåvor!

Flera medlemmar skickar med ett extra bidrag, ibland med generöst stora belopp, till vår förening tillsammans med medlemsavgiften. Varmt och hjärtligt tack!

Styrelsen

EIF:s 100-årsdag

Den 1 april räknar Enebybergs Idrottsförening som sin födelsedag och i år var det hundraårsdag!

Firandet började med invigning av jubileumsutställningen i biblioteket på Träffpunkten vid Eneby torg. Invigningen förrättades av EIF:s nya ordförande Josefine Jardenäs (*se bild ovan*).

Utställningen går nu runt på biblioteken i hela Danderyd. En utställning som speglar de olika sektionernas historia och som gav upphov till både minnen och initierade kommentarer från gamla EIF:are och andra som slutit upp.

Därefter förflyttade vi alla oss till Danderyds kyrkogård för att minnas föreningens grundare Petrus Eriksson vid hans och hustrun Elsas gravsten.

Så styrdes bilarna åter norrut och till idrottsplatsen där det bjöds på lunch i klubbhuset. Allt skedde under EIF:s lila färg. Tack för att vi fick vara med.

Ann Mari Nilsson talar vid Petrus Erikssons gravsten.

Anita Andersson och Jan Olof Carlsson

EIF:s Jubileumsfritidskarta

Ett av de många inslagen i EIF:s 100-årsjubileumsfirande är en nyframtagen fritidskarta över Danderyd. Kartan framställs i skalan 1:10 000, dvs. en mycket hög upplösning.

EIF har generöst erbjudit hembygdsföreningarna i Danderyd att i sina respektive kommundelar identifiera ett antal historiskt eller på annat sätt intressanta platser eller föremål och att beskriva dem i en text som förs in på kartans framsida. Det innebär att ett 40-tal platser kan göras till mål för söndagspromenader eller en möjlighet för våra barn och ungdomar att lära känna mer av sin i många avseenden relativt unga hembygd. Beskrivningen av platserna kompletteras med en för hela Danderyd gemensam text om våra villastäders tillkomst med början i slutet av 1880-talet och med den då nyöppnade Stockholm-Rimbo Järnväg, dvs. dagens Roslagsbanan, som en förutsättning.

EIF:s Jubileumsfritidskarta har stöttats av kommunen. Den kommer att delas ut till alla hushåll i Danderyd.

Jan Olof Carlsson

Midsommar på Enebybergs gård

Fredagen den 20 juni är det dags för det traditionsenliga midsommarfirandet på Enebybergs gård. I skrivande stund räknar vi med att midsommar kan genomföras som vanligt.

Resningen av förra årets majstång. Bild: Anita Andersson

Kom med på morgonen kl 9.00 och invig barn och barnbarn i traditionen att klä och resa stängen! Kl 13 börjar festen och vi tar emot folkdanslaget.

Det behövs mycket blommor till stängen och just kring gården brukar det vara glest, så vet ni en bra blomsteräng eller har tillgång till blommor hemma i trädgården är det jättebra om ni tar med.

En klädd stång är tung. Det kritiska ögonblicket är att resa den på förmiddagen. Då behövs många starka och pålitliga armar.

Vi behöver också hjälp med att passa mjölkkrukorna för grindslanten vid de tre entréerna till trädgården. Det har visat att vi får betydligt fler grindslantar om någon från föreningen finns där.

Anita Andersson och Jan Olof Carlsson

Skulpturen till Stig Dagermans minne invigs

För drygt ett år sedan togs initiativ till en insamling för att finansiera och anskaffa en skulptur till minnet av Stig Dagerman.

Insamlingen genomfördes effektivt under sommaren 2013 under medverkan av vår förening som också bidrog med 10 000 kr. Kommunen bidrog med 80 000 kr och insamlingsmålet 250 000 kr uppnåddes i slutet av sommaren.

En projektgrupp i vilken vår förening var representerad uppdrog åt konstnären Lars Kleen att utforma en skulptur. Den kommer att placeras i Stig Dagermans park och invigas söndagen den 18 maj. Vid invigningen kommer bl. a. Stig Dagermans dotter Lo Dagerman och ledamoten av Svenska Akademien Per Wästberg att medverka. Musik framförs och programledare kommer att vara Helge Skoog.

Projektgruppen hälsar alla hjärtligt välkomna till invigningen.

Jan Olof Carlsson

Kulturbiennial i Danderyd 2015

För drygt ett halvt år sedan genomfördes den första kulturbiennial i Danderyd som från början avsågs omfatta hela kommunen. I den medverkade vår förening aktivt på många sätt, inte minst genom vår vice ordförande Anita Andersson som tog på sig uppdraget att bl. a. samordna de omkring 60-talet medverkande föreningarnas program under biennialveckan.

Vår förening genomförde flera uppmärksammade program, bland dem Jonas Gardells mycket uppskattade framträdande och en 1700-talsbrunch på Enebybergs gård med (mat)kulturhistorikern Edward Blom som medverkande.

Bland andra särskilt uppmärksammade program märktes dels Svenska kyrkans i Danderyd körkonsert med ett flertal danderydskörer och över 100 sångare, dels Danderyds Konstrunda med 5 500 (!) besök.

Nästa kulturbiennial i Danderyd är tänkt att genomföras 2015. Kommunens kulturförvaltning har tagit initiativ till att börja planeringen av denna nästa biennial. Men kommunen har också redan nu tagit ställning för att aktivt stödja den. Kommunen är beredd att ansvara för bl. a. marknadsföringen av biennialen så att den kan genomföras på ett professionellt sätt i en existerande permanent fungerande organisation i stället för att vara beroende av ideella insatser i en tillfällig projektorganisation. Kommunen kommer också att bidra med samordningen av de kanske 60-talet medverkande föreningarnas program under biennialveckan. Kommunen förutsätter samtidigt ett omfattande ansvarstagande och medverkan från de ideella föreningarnas sida. Biennialen skall vara föreningarnas biennial.

Vår förenings styrelse har redan tagit ställning för att föreningen skall medverka i nästa kulturbiennial i Danderyd, förutsatt att kommunen stödjer den på i princip det sätt som kommunen nu tagit ställning för.

Jan Olof Carlsson

Tre sidenvägsresor med och av Anita Andersson

I föreningens omfattande programverksamhet (2014 omkring 20 program!) har vi förmånen av våra medlemmars och andra nuvarande och tidigare enebybergsbors medverkan, under 2013 som bekant bl. a. Jonas Gardell. En kväll tog EGF:s vice ordförande och sekreterare Anita Andersson oss med på sina resor på Sidenvägen.

Anita Andersson har gjort tre resor på olika delar av Sidenvägen, eller skall vi säga Sidenvägarna för under vägen från Xiang i Kina delades sidenvägen med början i trakten av nuvarande Dunhuang i västra Kina upp i flera vägar, med olika mål i mellanöstern, mindre Asien och Europa.

Med sammanlagt 47 resdagar blev det sju olika länder som Anita berättade om på Enebybergs gård under en kväll i början av april. Det blev historia såväl som nutid, rikt illustrerat.

Det var bilder från stäppen i Kazakstan och Kirgizistan, marmor och guld i Turkmenistans huvudstad Ashgabat, de gamla sidenvägsstäderna Samarkand, Bukhara och Khiva i Uzbekistan.

I Iran besöktes Shiraz – poeternas, rosornas och näktergalarnas stad men också minnesmärken över Zoroastrerna med sina speciella begravnings seder och över de kristna armenierna. Långt innan Sidenvägens storhetstid fanns Persepolis som började byggas av Darius den store 521 f Kr men delvis förstördes när Alexander den store erövrade Persien 331 f Kr. En imponerande anläggning där stenrelieferna från perserkungarna än i dag är tydliga och man kan se soldater från de olika nationerna inom perserriket bära fram nyårsgåvor.

I Kina besöktes terrakottaarmén i Xian där också sidenvägsmonumentet visar att där kunde vägen börja. Besöket i Kashgar i Xianjiangprovinsen eller tidigare Östturkestan i västra Kina gav många anknytningar till svensk 1900-talshistoria. Därifrån utgick många av Sven Hedins expeditioner, där hade Missionsförbundet missionscentrum och där gjorde ambassadören Gunnar Jarring sin banbrytande forskning om det östturkiska språket.

Kring kultur och vetenskap fick vi också höra om hur Ulug Beg – sonson till Timur Lenk – gjorde Samarkand till ett vetenskaps- och bildningscentrum på 1400-talet. Den persiske man som kallas ”nollans upptäckare” eller ”algoritmens fader” levde på 800-talet. Han var matematiker och astronom, född i Khiva och forskare i Bagdad.

Det var spännande resor Anita tog oss med på! Se hennes bilder från resorna på nästa sida, uppifrån och ner: Sidenvägsmonumentet i Xian, Kina. Khiva i Uzbekistan. Ashgabat i Turkmenistan.

Jan Olof Carlsson

Enebybergs Gårds Förening & Gårdsnytt

Enebybergs Gårds Förening
www.eebyberg.com
Bankgiro 529-2792

C/o Jan Olof Carlsson
Fenixvägen 5
182 46 Enebyberg

Redaktör Gårdsnytt
Johanna Haddäng

Tryck Gårdsnytt
Lindbloms Kopieringsbutik AB

Har du bytt adress? Meddela din nya adress
till föreningens registeransvarige
Ove Israelsson
Cedervägen 33
182 48 ENEBYBERG
Ove_Israelsson@telia.com
08-758 87 53

